

Zadnji dnevi ACH

So lastniki ACH, ko so Adrio Mobil poskušali prenesti na Protej, nameravali oškodovati upnike?

**NINA AMBROŽ
MITJA SAGAJ**

Družbe Adria Mobil, dragulja v popaplajočem se holdingu ACH, očitno ne bo mogoče speljati na stranski tir. Banka Unicredit je zaradi dveh milijonov terjatev presenetljivo hitro odregirala in zasegla njen 86,75-odstotni delež. Vzrok za to potezo sega v zadnje dneve lani, ko so se lastniki ACH na skupščini odločili za izplačilo milijonskih dividend in izglasovali izplačilo bilančnega dobička, kar je nabrž razjezilo bančnike. Dogodki so nakazovali, da bi lastniki ACH lahko načrtovali manevre, sorodne padlemu in zaprtemu tajkumu Binetu Kordežu, so pisale Finance, in poskušali v času, ko so se z bankami dogovarjali za reprogram posojil, Adrio Mobil pospraviti na zvižan način. A zdaj kaže, da bi lahko šteli dneve do stečaja ACH. Po neuradnih informacijah Financ so postopek za izvršbo svojih posojil začele tudi NLB in DUTB.

Kdo in kako bo reševal holding

Preko družbe Protej je največji solastnik holdinga ACH Herman Rigelnik, med večjimi družbeniki so še prva finančnica ACH-ja Vera Mihotovič, predsednica uprave ACH in Adrie Mobil Sonja Gole ter direktor Proteja Branko Šibakovski. Adria Mobil je za 27 milijonov evrov bilančnega dobička izdala obveznice, ki jih je posredno dobila menedžerska družba Protej. Tej je bilo odobrenih 22 milijonov evrov dividend, s katerimi je poskušala postati 66-odstotna lastnica donosne novomeške družbe za proizvodnjo počitniških prikolic in avtodomov. Tako Adria Mobil, z letnim prometom okoli 220 milijonov evrov in več kot osmimi milijoni evrov dobička, izgublja razvojni kapital, z izdajo obveznic pada njena vrednost. Vendar se v ACH branijo: "Odločitev o izplačilu dobička je temeljila na poslovni presoji, ki ne ogroža nadaljnjega razvoja in uspešnega poslovanja tako Adrie Mobil kot skupine ACH."

V mrežo ACH sodi 35 podjetij. Poleg Adrie Mobil ima holding v lasti Debi-

tel, Perftech in podjetja, ki zastopajo avtomobilске znamke Mercedes-Benz, Smart, Honda, Mitsubishi, Fiat, Lancia, Alfa Romeo, Ferrari in Maserati ter ljubljanska hotela Union in Lev. Zdaj je tudi še slišati, da naj bi se za del avtomobilskega posla ACH-ja, predvsem za AC Inter-car, ki zastopa Mercedes-Benz in Smart, zanimal nekdanji avstrijski zastopnik znamk, podjetje Pappas. A reševanje avtomobilskega posla je seveda le del reševanja holdinga, ki se je znašel na kolenih.

ACH je prizadela gospodarska kriza, sredi leta 2013 ga je dotolklo večinsko lastništvo Factor banke, ki je šla v likvidacijo. To pa bo po žepih udarilo tudi davkoplačevalce. ACH upnikom dolguje približno 161 milijonov evrov. Manevri lastnikov, ki si izplačujejo zajetne dividende, so Bogdanu Lipovšku, direktorju Grand Hotela Union, ki sodi pod ACH, presedli do te mere, da je tovarišijo sredi leta 2013 zapustil. Iz lastništva Proteja je izstopil, ker ta z izplačili dividend tajkunsko izčrpa odvisne družbe ACH in jim jemlje možnost za rast in razvoj, je izpostavil. ACH je v zadnjih treh letih lastnikom že izplačal več kot 20 milijonov evrov dividend.

Kako uiti nadzoru

Zgodbo o ACH gre enačiti tudi z vzponom in padcem nekoč gospodarstvenika pa vmes politika, ki se je hitro vrnil v gospodarstvo, Hermana Rigelnika, ki mu je uspel tudi menedžerski prevzem. Julija 2005 so ga izpeljali, na prevzemno ponudbo se je sicer odzvala le dobra četrtina delničarjev, prišli so tik čez rob in prevzeli 50,02 odstotka takrat še Autocommercea. Šibakovski je takrat poudaril, da menedžerji delnic ne bodo plačali s posojilom, ampak jih bo plačal Protej, ta pa je posojilo najel pri NLB. Prav tako so posojila za ustanovitev Proteja najeli menedžerji družb Autocommercea. V začetku novembra istega leta je 15,9 odstotka svojih delnic Autocommercea Proteju prodal še mariborski Infond Holding, ki sicer prve ponudbe poleti ni sprejel.

Poznavalci razmer so takrat menili, da je Rigelnik s svojimi menedžerji iskal pot, kako uiti nadzoru države, zlasti Kada in Soda, ki sta takrat "viharila" po slovenskih podjetjih. Sicer uspešni menedžerski odkup je spremljala senca dvomov; čeprav tak odkup v osnovi ni sporen in dotlej niti ni bil prvi (že predtem so mene-

džerji odkupili BTC, pa GV Skupino), so pa mali delničarji bentili predvsem nad prenizko ponujeno odkupno ceno, motilo pa jih je tudi, da bo Autocommerce po prevzemu končno zares vstopil v borzno kotacijo, tam pa bo cena zrasla. Prevzemna cena delnic Autocommercea, ki naj bi bile delnice že predtem "parkirane" pri Proteju naklonjenih družbah, je bodla v oči predvsem s svojo nizko vrednostjo (6100 tolarjev), čeprav naj bi bila realna vrednost po ocenah nekaterih analitikov med 12.700 in 18.000 tolarji. Tako so se pojavljale špekulacije, da so prišli menedžerji do delnic vsaj 15 milijard tolarjev ceneje, kot bi morali plačati zanje. Med Proteju naklonjenimi podjetji je izstopal predvsem novomeški Fins, ki ga je konec leta 2004 ustanovil takratni vodja nabave v Adrii Mobilu Istok Kunstek, je že februarja 2005 od Luke Koper odkupilo 9,99-odstotni lastniški delež Autocommercea.

Page: 8

Reach: 127000

Country: SLOVENIA

Size: 512 cm2

2 / 2

Kdo je Herman Rigelnik

Magister ekonomije **Herman Rigelnik** je od leta 2012 upokojen. Kariero je gradil v gospodarstvu in politiki. Bil je član LDS in je soustanovitelj Kučarnovega Foruma 21. Delal je v slovenjegraškem Fecru, mariborski Metalni in celjski Kovinotehni. V letih 1982 in 1983 je bil minister za industrijo, gradbeništvo in energetiko v vladi Janeza Zemljariča, do osamosvojitve Slovenije je vodil Gorenje in izvedel zgledno sanacijo. V prvi vladi Janeza Drnovška je bil podpredsednik za gospodarstvo. 1991. je postal direktor Münchenske NLB. Leta 1992 je bil imenovan za podpredsednika vlade, postal je prvi predsednik državnega zbora. Dve leti kasneje je prevzel vodenje Autocommercea, iz katerega je nastal holding ACH. 2005. se je zgodil odmevni menedžerski prevzem ACH preko družbe Protej, v kateri je Rigelnik 14,7-odstotni družbenik.

Sonja Gole in Herman Rigelnik imata te dni precej skrbi s padcem Rigelnikovega imperija ACH. (Fotomontaža)